

[Axel Dam.]

ladelse til at fremstille for Offentligheden. Vi ønsker i saa høj Grad som muligt Privatlivets Fred værnet; paa den anden Side ønsker vi Offentlighed i saa stor Udstrækning, som det kan ske uden at krænke private Menneskers Ret.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om offentlig Votering i Højesteret — og det er vel det vigtigste i Lovforslaget — er jeg kommet til den Opfattelse, at offentlig Votering er det rigtige — jeg siger: jeg er kommet til den, thi det er et meget vanskeligt Spørgsmaal, og det kan godt forsvares, at man til at begynde med staaer vaklende. Jeg har anvendt den Metode, jeg i slige Tilfælde gør Brug af, nemlig at lave det om til et personligt Spørgsmaal og spørge mig selv: Hvorledes vilde du stille dig, hvis du var Højesteretsdommer? Og jeg maatte da svare, at jeg ikke blot ikke gerne vilde have, men vilde sætte Pris paa, at jeg i Tilfælde af dissenterende Votum fik Lejlighed til overfor Offentligheden at begrunde det. Jeg tror ogsaa, det kan blive af Betydning for Retsbevidstheden her i Landet og ogsaa for den lovgivende Forsamling, om en saadan Motivering blev givet fra Dommernes Side. Jeg tror ikke, det vilde svække Højesterets Anseelse, jeg er snarere tilbøjelig til at tro, at dens Domme vilde vise sig at være i højere Grad enstemmige, end man nu tør være sikker paa, at de er, saa længe vi har den hemmelige Votering. Det vil antagelig ogsaa føre til en saa grundig Udveksling af Meninger mellem Dommerne, saaledes at man vil faa en fyldigere og bedre og mere oplysende Begrundelse af Voteringen, end man nu har, og da jeg ikke kan indse, at det i nogen Maade krænker noget Menneskes Ret, at man faar offentligt at vide, hvorledes retskyndige Mennesker ser paa Dommene, er jeg absolut Tilhænger af Vedtagelsen af denne Paragraf.

Men da, som sagt, Forslaget antagelig kommer tilbage fra Landstinget, vil jeg haabe, at det ogsaa paa det andet Punkt, som vi har særlig Interesse for, nemlig Privatlivets Fred, maa blive saaledes, at vi med endnu mere udelt Sympati kan stemme for det, end vi vilde gøre, hvis vi var nødt til allerede nu at tage afgørende Standpunkt til det.

Fraenkel: Ogsaa jeg har haft meget vanskeligt ved at finde min Stilling med Hensyn til Spørgsmaalet om offentlig Votering for Højesteret, men jeg er af lignende Grunde som dem, det ærede Medlem Hr. Axel Dam fremsatte, kommet til samme

Resultat: Jeg tror, at Voteringen bør være offentlig.

I øvrigt er det navnlig til § 31 i Forslaget, jeg gerne vilde knytte nogle Bemærkninger. Ogsaa jeg er Tilhænger af den størst mulige Offentlighed i Rettens Pleje, saaledes at Grænserne for denne kun trækkes af Sædelighedshensyn, af Hensyn til fremmede Magter eller lignende Forhold, som med samme Styrke vilde kunne gøre Kravet om lukkede Døre ønskeligt eller nødvendigt; men det er klart, at dette Standpunkt maa modsvares af et Krav overfor Pressen, nemlig at den bliver moden nok til at forstaa sit høje Kald, saaledes at det er udelukket, at den laver Sensationer paa Retssager og under Rets-sager blander sig i Rettens Arbejde ved paa Forhaand at anstille Betragtninger over Skyld eller Uskyld eller paa anden Maade, førend Dommen er fældet.

Da vi endnu ikke har en saadan Presse, anser jeg det for paakrævet, at Loven forbyder alle Kommentarer til Retsforhandlingerne, være sig direkte eller gennem Insinuationer, Antydninger, Formodninger, Overskrifter eller paa enhver anden Maade, saaledes at det under strenge Straffebestemmelser forbydes Pressen at fremkomme med andet fra Retsforhandlingerne end de rene Kendsgerninger, saaledes som de naturligt maa fremgaa af Referater, der holder sig strengt til det under Forhandlingerne fremkomne.

Ligeledes mener jeg, som den ærede foregaaende Taler (Axel Dam), at al billedlig Fremstilling af Retsforhandlingerne eller af de i Sagen optrædende Personer, hvilket alt sammen er Offentligheden uvedkommende, bør være forbudt. Jeg kan ganske slutte mig til den ærede sidste Taler, naar han siger, at ens Ansigt, det er ens private Ejendom, hvis noget er det. Jeg vil ikke tale om, at jeg synes, det er lidt af en Lidelse at se paa alle disse Teateransigter, som bliver stillet op, naar Folk skal fotograferes, og jeg begriber ikke — hvis jeg maa bevæge mig et ganske lille Skridt udenfor Sagen i snævrere Forstand —, at vi f. Eks., naar vi kommer til vigtige Forhandlinger om vigtige Sager — jeg har saaledes oplevet det ved den vigtigste Forhandling, jeg har været med til: i det udenrigspolitiske Nævn —, at vi saa skal afbryde hele den Stemning, vi er i, de Overvejelser, som vi har anstillet paa Vejen herhen o. s. v., ved pludselig at stille os op i Teaterstilling overfor en Pressefotograf. Jeg finder det simpelt hen usømmeligt.

Jeg haaber nu, at Landstinget paa